

# ابزارهای ارزیابی و تشخیص اختلال اضطراب فراگیر DSM-V

ترجمه و تألیف:

لیلا امیرپور

دانشجوی دکتری تخصصی روان‌شناسی بالینی

انستیتو روان پزشکی تهران

سارا سبجانی

کارشناس ارشد روان‌شناسی بالینی

انستیتو روان پزشکی تهران

انتشارات آزمون یار پویا

(حق چاپ محفوظ است)

سرشناسه: امیرپور، لیلا، ۱۳۶۱-

عنوان و نام پدیدآور: ابزارهای ارزیابی و تشخیص اختلال اضطراب فراگیر (DSM-V)  
لیلا امیرپور، سارا سبحانی.

مشخصات نشر: تهران: آزمون یار پویا، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۱۲۱ ص: جدول.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۴۹-۲۸-۶

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا

موضوع: اضطراب -- اختلالات موضوع: Anxiety disorders

موضوع: اضطراب - آزمون‌ها موضوع: Anxiety testing

شناسه افزوده: سبحانی، سارا، ۱۳۶۷-

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵ ۷۷ الف ۵۸ الف / BF۵۷۵

رده بندی دیویی: ۱۵۲/۴۶

شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۳۳۵۰۵



عنوان: ابزارهای ارزیابی و تشخیص اختلال اضطراب فراگیر (DSM-V)

ترجمه و تالیف: لیلا امیرپور، سارا سبحانی

ناشر: آزمون یار پویا

مدیر تولید: محمود ریاحی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ دوم زمستان ۱۴۰۱

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۴۹-۲۸-۶

قیمت: ۴۶۰۰۰ ریال

تهران - میدان فردوسی - نورسیده به استاد نجات الهی بن بست شاهرود پلاک ۶

تلفن: ۸۸۸۰۸۵۸۵ - همراه: ۰۹۱۰۰۵۱۱۰۰۳ - نمابر: ۸۸۸۰۷۹۶۹

Email: [pub@azmonyar.com](mailto:pub@azmonyar.com)

# فهرست

|    |                                                    |
|----|----------------------------------------------------|
| ۱  | مقدمه                                              |
| ۵  | فصل اول: کلیات ارزیابی                             |
| ۷  | کارکردهای ارزیابی                                  |
| ۹  | انواع راهبردهای ارزیابی                            |
| ۱۳ | سایر موضوعات مورد توجه در ارزیابی                  |
| ۱۵ | فصل دوم: مسایل مهم در ارزیابی اختلال اضطراب فراگیر |
| ۱۷ | تشخیص اختصاصی                                      |
| ۱۹ | تشخیص افتراقی                                      |
| ۲۱ | مشخصه‌های اصلی اختلال اضطراب فراگیر                |
| ۲۴ | ویژگی‌های مرتبط                                    |

۲۷ فصل سوم: ابزارهای اندازه‌گیری اختلال اضطراب فراگیر

۲۹ مصاحبه بالینی

۴۰ دفترچه یادداشت روزانه

۴۱ پرسشنامه‌های خودگزارشی

۶۷ پیوست الف: مرور کلی بر ابزارهای سنجش

۷۱ پیوست ب: پرسشنامه‌ها

۹۵ منابع

## مقدمه

طبق آمارهای منتشرشده از سوی انجمن روان‌شناسی آمریکا، از هر چهار نفر، یک نفر در طول عمر خود یکی از اختلال‌های اضطرابی را تجربه می‌کند. اختلال‌های اضطرابی با تخریب عملکرد افراد در زمینه‌های مختلف به‌ویژه توانایی برقراری و حفظ روابط رضایت بخش و موفق شغلی، موجب افزایش آسیب‌پذیری نسبت به ابتلا به سایر اختلال‌ها نظیر افسردگی، سوء مصرف مواد، و اختلال‌های جسمانی شکل شده و بار اقتصادی قابل ملاحظه‌ای به مبتلایان و جامعه تحمیل می‌کند. متأسفانه علیرغم شیوع بالای اختلال‌های اضطرابی و پیامدهای شدید آن، افراد مبتلا غالباً تشخیص درستی از سوی متخصصان بالینی دریافت نمی‌کنند و در نتیجه در انتخاب درمان مناسب ممکن است با مشکل مواجه شوند.

براساس مطالعات متاآنالیز، اثربخشی درمان شناختی - رفتاری در اختلال‌های اضطرابی اثبات شده است. یکی از مزایای این درمان، انتشار راهنماهای درمانی ویژه هر اختلال است که توسط متخصصان بالینی صاحب نظر نوشته شده و در سال‌های اخیر در دسترس درمان‌گران قرار گرفته است.

نکته قابل توجه در استفاده از این پروتکل‌های درمانی این است که درمان‌گران قبل از ورود به درمان باید به ارزیابی همه جانبه اختلال اضطرابی مراجع خود بپردازند چرا که ارزیابی در درمان شناختی رفتاری از اهمیت بسزایی برخوردار است. تا جایی که می‌توان گفت مفهوم‌پردازی و درمان‌شناختی رفتاری بدون ارزیابی امکان‌پذیر نیست.

ارزیابی شناختی - رفتاری رویکردی عینی و کمی دارد به عبارت دیگر در این رویکرد، روش‌های مختلفی برای جمع‌آوری اطلاعات به کار گرفته می‌شوند که هدف همه آن‌ها عینیت بخشیدن به اطلاعات و در نهایت کمی کردن آن‌هاست و درمان‌گران باید با حوزه ابزارها و مقیاس‌های در دسترس برای ارزیابی افرادی که از اضطراب رنج می‌برند، آشنایی کامل داشته باشند.

از میان ابزارهای سنجش اختلال‌های اضطرابی، پرسشنامه‌های خودگزارشی همواره بخشی از ارزیابی شناختی - رفتاری قبل از شروع درمان، طی درمان و حتی هنگام خاتمه درمان هستند ولی متأسفانه با وجود اهمیت و سودمندی استفاده از آن‌ها، بسیاری از درمان‌گران یا به دلیل عدم آشنایی و یا به دلیل عدم دسترسی به پرسشنامه‌های مختص هر اختلال، از پرسشنامه‌های عمومی اختلال‌های اضطرابی استفاده می‌کنند لذا هدف این کتاب، ارائه منبع جامعی از ابزارهای سنجش به‌ویژه پرسشنامه‌های خودگزارشی مختص هر اختلال اضطرابی است.

این کتاب که به اختلال اضطراب فراگیر اختصاص دارد، پس از پرداختن به کلیات ارزیابی، مسائل مهم در ارزیابی اختلال اضطراب فراگیر را بر اساس DSM-V مورد بحث قرار می‌دهد و در نهایت ابزارهای سنجش اختلال

اضطراب فراگیر را به تفصیل ویژگی‌های روان‌سنجی معرفی می‌کند. همچنین پیوست الف، ویژگی‌های اساسی مقیاس‌های مرور شده در این کتاب را بطور خلاصه نشان می‌دهد و پیوست ب، شامل رایج‌ترین پرسشنامه‌های خودگزارشی می‌باشد. امید است این کتاب بتواند بخشی از کمبود منابع در این حوزه را برطرف نماید و مورد اقبال پژوهش‌گران و درمان‌گران قرار گیرد.

لیلا امیرپور

دانشجوی دکتری تخصصی روان‌شناسی بالینی

انستیتو روان‌پزشکی تهران

www.ketab.ir